

Työmarkkinakeskusjärjestöjen kannanotto työajoista 3.12.2009

Työaikajärjestelmiä kehittämällä parempaa työelämää, lisää tuottavuutta ja pidempiä työuria

Kansainvälisesti verrattuna suomalaisten palkansaajien työajoille on tyypillistä niiden pitkäkestoisuus ja kokoaikaisuus. Kolme neljästä palkansaajasta on jatkuvassa kokoaikatyössä. Suomessa kokoaikatyö on ollut aina myös naisille tyypillistä. Suomalaiset pitkät työsuhteet ja kokoaikatyö eivät kuitenkaan merkitse jäykkiä työaikoja vaan ennemminkin päinvastoin. Toisin kuin monissa muissa maissa, työaikoja on joustavoitettu monin eri tavoin siirtymättä kuitenkaan pois kokoaikatyön tekemisestä. Työaikakysymyksissä Suomi on tavallaan yhdistänyt EU:ssa keskustellun ”joustoturvan” ajatuksen.

Työaikojen joustavuus on osittain työ- ja virkaehtosopimusten ja osittain paikallisen sopimisen mukanaan tuoma asia. Niinpä sen onnistuminen ja sen tuottamat hyödyt vaihtelevat eri aloilla. Usein on ollut mahdollista löytää onnistunut ratkaisu, jossa on otettu huomioon kummankin osapuolen näkemykset. Työmarkkinakeskusjärjestöt pitävät tärkeänä, että käytännön työaika- ratkaisuja tehdään yhteistoiminnassa niin, että huomioon otetaan sekä työntekijöiden että työnantajien tarpeet parhaiden ratkaisujen löytämiseksi.

Keskusjärjestöt korostavat monipuolisten työaika- ratkaisujen tärkeyttä, jotta työaika- ratkaisut voisivat omalta osaltaan tukea työajan tehokasta ja järkevää käyttöä, palkansaajien henkilökohtaisia työaika- tarpeita, tuottavuuden parantamista, työhyvinvointia sekä työn ja yksityiselämän yhteen- sovittamista. Keskusjärjestöt ovat yhtä mieltä siitä, että toimivat työaika- ratkaisut ja -mallit voivat tukea merkittävästi myös työurien pidentämistä. Tässä mielessä kyse ei ole pelkästään yksittäisen työpaikan ja sen henkilöstön menestymisestä ja hyvinvoinnista vaan laajemminkin suomalaisen työ- ja hyvinvointiyhteiskunnan selviytymisen edellytyksistä.

Työmarkkinakeskusjärjestöt pitävät tärkeänä, että joustavia ja monipuolisia työaika- ratkaisuja ja -järjestelyjä kyetään edistämään työ- ja virkaehtosopimuksilla ja paikallisella työpaikkatason sopimisella. Keskusjärjestöt kannustavat kaikkia sopijaosapuolia hyödyntämään jo olemassa olevia mahdollisuuksia ja etsimään yhteistyössä uusia innovatiivisia työaika- ratkaisuja.

Tässä tarkoituksessa keskusjärjestöt ovat halunneet esitellä eräitä toimivia työaika- ratkaisuja ja esimerkkejä järjestämässään seminaarissa 3.12.2009. Niissä on otettu huomioon sekä työntekijöiden että työnantajien työaika- tarpeita ja -toiveita, joten ne toimivat rohkaisevina esimerkkeinä työpaikoille, jotka haluavat kehittää toimintaansa parantamalla työelämän laatua ja tuottavuutta.